

STYRESAK

GÅR TIL: Styremedlemmer
FØRETAK: Helse Vest RHF
DATO: 28.02.2018
SAKSHANDSAMAR: Ivar Eriksen
SAKA GJELD: **Fullmakter i utbyggingsprosjekt**

ARKIVSAK: 2017/1174
STYRESAK: **040/18**

STYREMØTE: **07.03. 2018**

.....

FORSLAG TIL VEDTAK

1. I gjennomføringsfasen av utbyggingsprosjekt skal alle kontraktar over NOK 300 millionar leggjast fram for styret i helseføretaket for godkjenning før kontrakt blir signert.
2. Styret i helseføretaka skal ved oppstart av gjennomføringsfasen for det enkelte prosjekt ta konkret stilling til om den overordna fullmaktsgrensa skal bli sett lågare enn NOK 300 millionar, og gjennom vedtak i det enkelte prosjekt fastsette endeleg fullmaktsgrense for administrerande direktør.
3. Prosjektdirektør kan ikkje bli gitt fullmakt som overstig NOK 50 millionar.
4. Ved oppstart av gjennomføringsfasen skal styret i helseføretaket ta konkret stilling til entrepris- og kontraktstrategi og få seg førelagt plan for løpande rapportering til styret.
5. For det enkelte utbyggingsprosjekt må det avklarast med Helse Vest RHF kva undervegs rapportering og sluttrapportering det skal vera til eigar.

Oppsummering

I tidlegfaseperioden i byggeprosjekt er det gitt retningslinjer /føringar for det enkelte helseføretak for korleis planprosessen og forankring til eige styre, eigar og Helse- og omsorgsdepartementet skal skje. For den etterfølgjande gjennomføringsperiode fram til endeleg byggeslutt, er det ikkje utarbeidd spesifikke føringar eller fullmakter og i praksis er det då lagt til grunn at administrerande direktør har fullmakt til å gjennomføre prosjektet innanfor dei rammer som er sett.

Sjølv om denne fullmakta er gitt innanfor klåre rammer og med føresetnad om at spesifikke føringar skal følgjast, vil det vere i denne fasen helseføretaket tek på seg størst risiko og at dei største kostnadene ved gjennomføring av byggeprosjektet kjem. På denne bakgrunn blir det tilrådd at det blir etablert ein generell fullmaktsgrense for gjennomføringsfasen, og at kontraktar over NOK 300 millionar alltid skal leggjast fram for helseføretaksstyret for godkjenning før kontrakt blir signert.

Styret i helseføretaket skal ved oppstart av gjennomføringsfasen ta konkret stilling til om den overordna fullmaktsgrensa i det enkelte prosjekt skal bli sett lågare, og fastsette endeleg fullmaktsgrense for administrerande direktør til å inngå økonomiske forpliktingar og gjere økonomiske disposisjonar. Prosjektdirektør kan ikkje bli gitt fullmakt som overstig NOK 50 millionar.

Ved oppstart av gjennomføringsfasen skal styret i helseføretaket alltid ta stilling til entreprise- og kontraktstrategi og også få seg førelagt plan for løpande rapportering til styret som minimum skal innehalde:

- Kort status om arbeidet
- Omtale av avvik og korrigerande tiltak ved eventuelle avvik i forhold til budsjett, framdriftsplanar eller kvalitet
- Oppdatert sluttprognose for fasen og totalprosjektet
- Spesielle problem og tiltak
- Brukarmedverknad, status og samarbeid
- HMS
- Informasjonsarbeid
- Hovudaktivitetar neste periode

Fakta

Styret i Helse Vest RHF behandla i styremøte 21. juni 2017 forprosjekt for Stavanger universitetssjukehus 2023, jf. sak 073/17. I tilknytning til saka blei det bedt om at fullmaktsregime rundt byggeprosjekt blei gjennomgått, og at administrerande direktør kom attende til styret med eit forslag som kan leggjast til grunn for alle byggeprosjekt.

Helse Vest RHF har i styrevedtak av 10. februar 2016 fastsatt «Prosedyre for beslutning og gjennomføring av investeringsprosjekter.» Denne prosedyren skal saman med tidlegfaserettleiaren for sjukehusprosjekt leggjast til grunn for alle byggeprosjekt i Helse Vest.

Ny rettleiar for tidlegfasen blei godkjent av styret i styremøte 7. september 2017, sak 89/17. Rettleiaren byggjer på etablerte styringsmodeller og system for investeringar i helseføretaka samt krav og styringssignal gitt i føretaksmøter og i oppdragsdokument til dei regionale helseføretaka. Både i sjølve rettleiaren og i «Prosedyre for beslutning og gjennomføring av investeringsprosjekter» er det lagt opp til at rettleiaren blir brukt så langt det er hensiktsmessig for det aktuelle prosjekt.

Tidlegfasen omfattar dei fasane eller trinn som eit identifisert utviklings- eller utbyggingsbehov må gjennom for å bli utvikla til eit fullverdig byggeprosjekt. Tidlegfaserettleiaren gjeld fram til og med avgjerdspunkt B4 – det vil seie godkjenning av forprosjekt og føringar vidare. Når B4 er passert starter gjennomføringsfasen som vil omfatte funksjonsprosjektering /detaljprosjektering og bygging.

Sjølv om «Prosedyre for beslutning og gjennomføring av investeringsprosjekter» i utgangspunktet gjeld for heile byggeprosessen, omhandlar den oppsette fullmaktstruktur på same måte som tidlegfaserettleiaren, berre perioden fram til og med godkjenning av forprosjektrapporten.

I «Prosedyre for beslutning og gjennomføring av investeringsprosjekter» er det fastsatt følgjande fullmaktsstruktur:

1) Prosjekt/kontrakter under 50 mill. kroner

Det enkelte HF har selv ansvar og myndighet til å beslutte gjennomføring av prosjektet.

2) Prosjekter/kontrakter over 50 mill. kroner

Prosjekter/kontrakter over 50 mill. kroner skal forelegges styret til Helse Vest RHF til godkjenning etter gjennomført forprosjekt. Helseforetaket skal ta initiativ til å etablere styringsdialog mellom HF og RHF før oppstart av forprosjektet.

3) Prosjekter/kontrakter over 100 mill. kroner

Prosjekter/kontrakter over 100 mill. kroner skal fremlegges styret i Helse Vest RHF til godkjenning både etter gjennomført konseptfase og etter forprosjekt. Helseforetaket

skal ta initiativ til å etablere styringsdialog mellom HF og RHF før oppstart av konseptfasen.

4) Prosjekter/kontrakter over 500 mill. kroner

Prosjekter/kontrakter over 500 mill. kroner skal fremlegges styret i Helse Vest RHF til godkjenning etter gjennomført idefase, konseptfase og forprosjekt. I tillegg skal det gjennomføres ekstern kvalitetssikring av konseptvalg (KSK). Denne skal bekreftes gjennomført. Helseforetaket skal ta initiativ til å etablere styringsdialog mellom HF og RHF i forbindelse med idefasen.

Helse Vest RHF skal forelegge prosjekter over 500 mill. kroner for departementet etter gjennomført konseptfase og før forprosjekt.

I gjennomføringsfasen skal dei avgjersler som ligg til grunn for godkjenning av forprosjektet gjennomførast. Det vil vere i denne perioden at dei største kostnadane kjem. Hovuddelen av desse kostnadane vil relatere seg til inngåing av ulike entreprisekontraktar.

Til forskjell frå tidlegfaseperioden er det for gjennomføringsfasen ikkje utarbeidd ein generell rettleiing eller fastsatt retningslinjer frå Helse Vest RHF. I utgangspunktet er derfor helseforetaket ved administrerande direktør gitt fullmakt til å gjennomføre prosjektet innanfor den kostnadsramme/styringsmål som er sett, og administrerande direktør vil ha fullmakt til å inngå alle nødvendige kontraktar utan at desse treng bli underlagt styrebehandling korkje i det einskilde føretak eller av styret i det regionale føretaket.

Kommentarar

Forprosjektrapporten vil innehalde vurderingar knytt opp til kva entreprisemodellar som er aktuelt å nytte i byggefasen. Sjølv om grunnlaget for den fullmakt som er gitt administrerande direktør i gjennomføringsfasen er blitt til etter grundige og omfattande utgreiingar og analysar og med føringar for den vidare handteringa som også omfattar entreprisestrategien, kan det ved inngåing av enkeltståande kontraktar av stort omfang vere gode grunner for at avgjersla blir forankra/godkjent før kontrakt blir signert. Det vil samsvare med ansvarsposisjon, plassere risiko på rett nivå og tilføre kvalitetssikring på avgjersler knytt til inngåing av kontraktar som er avgjerande for byggeprosjektet både med omsyn til kvalitet, framdrift og økonomi. Eit moment i tilknytning til dette er også at sjølv om det er administrerande direktør som er gitt fullmakt, vil sjølve anskaffingsprosessen og kontraktsforhandlingane for dei store prosjekta kunne bli utført av tilsette i prosjektorganisasjonen for det aktuelle byggeprosjekt. Desse vil ofte kunne vere tilsett i Sjukehusbygg HF.

Styret i helseforetaket har det overordna ansvaret for gjennomføringa av prosjektet. Det tilseier at avgjersler av ein viss storleik bør vere forankra og godkjent i styret. Helse Vest RHF

som eigar har ikkje det same behovet, ettersom gjennomføring av prosjektet skal skje med grunnlag i dei føringar/rammer som Helse Vest RHF har gitt ved godkjenning av forprosjektet. Det må likevel understrekast at det for det enkelte prosjekt er naturleg at det blir avklart med Helse Vest kva undervegs rapportering og sluttrapportering det skal vera til eigar.

I og med at det også for administrerande direktør og prosjektorganisasjonen er lagt detaljerte føringar for gjennomføringsfasen, vil det vere naturleg at det er avgjersler/kontraktar av eit visst omfang og med størst konsekvens som skal leggjast fram for styret i helseføretaket. Ei anna løysing vil kunne føre til at fullmaktsregime i for stor grad vil påverke framdrifta i prosjektet samt gi styret ei unødvendig arbeidsbelastning. På denne bakgrunn vil det bli tilrådd at det er dei største kontraktane som må leggjast fram for styret til godkjenning.

Kva kontraktar som skal reknast som «dei største» vil avhenge av storleik på prosjektet, og det kan vere vanskeleg å gi ein eksakt grunngeving for kor nivået bør leggjast. Problemstillinga har vore drøfta med helseføretaka. Det er brei semje kring at det bør etablerast ein slik fullmaktsgrense, og det blir tilrådd at det ved inngåing av enkeltstående kontraktar på over NOK 300 millionar skal styret i det aktuelle helseføretak alltid gi sin godkjenning før endeleg kontrakt blir inngått.

Samstundes blir det tilrådd at styret i helseføretaket ved oppstart av gjennomføringsfasen skal ta konkret stilling til om den overordna fullmaktsgrensen bør bli sett lågare, og fastsette endeleg fullmaktsgrense for det enkelte prosjekt for administrerande direktør til å inngå økonomiske forpliktingar og gjere økonomiske disposisjonar. Styret bør ved vurderinga sjå hen til storleik på prosjektet og risiko. Det vil ved denne vurderinga også vere aktuelt å sette ein lågare fullmaktsgrense for dei første kontraktane som blir inngått. Dette fordi det vil vere på dette tidspunktet det vil vere størst moglegheit for å gjere nødvendige korrigeringar, til dømes dersom resultatane av dei første anboda gir signal om at det kan bli krevjande å nå styringsmålet for prosjektet.

Styret bør også ha eit syn på entreprisestrategi og kva slags kontraktar som skal nyttast. I tillegg til at alle kontraktar over NOK 300 millionar skal leggjast fram for styret, bør det derfor bli stilt krav om at entreprise-/kontraktsstrategi er behandla av styret før dei første anboda går ut.

Styret skal vidare sjå til at administrerande direktør fastset fullmaktsgrenser for prosjektorganisasjonen. Prosjektdirektør kan ikkje bli gitt fullmakt som overstig NOK 50 millionar.

Fullmaktsgrensen på NOK 300 millionar vil berre gjelde for kontraktar om varer og tenester. Ved byggeprosjekt som også inkluderer kjøp av fast eigedom til tomt, der inngåing av kontrakt ikkje har blitt sjølvstendig behandla tidlegare, som eigen sak eller som del av forprosjektet, gjeld det fullmaktsregime som er omhandla i «Prosedyre for beslutning og

gjennomføring av investeringsprosjekter», med dei der nemnde beløpsgrenser for egedomskjøpet.

Ved oppstart av gjennomføringsfasen skal styret i helseføretaket også få seg førelagt plan for løpande rapportering til styret som minimum skal innehalde:

- Kort status om arbeidet
- Omtale av avvik og korrigerande tiltak ved eventuelle avvik i forhold til budsjett, framdriftsplanar eller kvalitet
- Oppdaterte sluttprognose for fasen og totalprosjektet
- Spesielle problem og tiltak
- Brukarmedverknad, status og samarbeid
- HMS
- Informasjonsarbeid
- Hovudaktivitetar neste periode

Konklusjon

Administrerande direktør tilrår at det i gjennomføringsfasen i byggeprosjekt blir lagt til grunn at kontraktar som overstig NOK 300 millionar alltid skal leggjast fram for styret i helseføretaket til godkjenning før kontrakt blir signert.

I tillegg blir det lagt til grunn at styra alltid skal gjere ein konkret vurdering av fullmaktsgrensa, sikre seg at det blir etablert eit fullmaktsregime for prosjektorganisasjonen og ein plan for løpande rapportering til styret.

Styret skal i tillegg alltid behandle den entreprise-/kontraktstrategi som skal nyttast i prosjektet.